

LIPA 2011 - 1

Vrienden van Slovenie
Združje prijateljev Slovenije

Združje prijateljev
Slovenije

Vereniging Vrienden
van Slovenië

'SLOVENIJA' – V MISLIH IN NA ZGOŠČENKI!	5
SLOVENIË – IN GEDACHTEN EN OP DE CD!	7
LIPA ZELENELA BO!	9
DE LINDE ZAL GROEN WORDEN	11
SLOVENSKO PRIZNANJE ZA MILENO MULDER	13
SLOVEENSE ONDERSCHIEDING VOOR MILENA MULDER	14
ROEL SCHUYT JE PREJEMNIK NAGRADE ALEIDA SCHOT	17
ROEL SCHUYT ONTVANGT DIT JAAR DE ALEIDA SCHOTPRIJS	17
O SLOVENIJI, SLOVENCIH NA NIZOZEMSKEM, SLOVENSKIH NIZOZEMCIH IN NIZOZEMSKIH SLOVENCIH	18
OVER SLOVENIË, SLOVENEN IN NEDERLAND, SLOVEENSE NEDERLANDERS EN NEDERLANDSE SLOVENEN	22
O TURISTIËNEM VODNIKU 'SLOVENIJA'	27
OVER DE REISGIDS 'SLOVENIA'	28
KOT DA SEM ŠE VEDNO TAM	30
ALSO IK DAAR NOG STEEDS BEN	31
SLOVENIJA-ZELENA "HOBBIT DRŽAVA"	33
SLOVENIË -HET GROENE HOBBITLAND	36
RECEPT- OREHOVI ROGLJIËKI	39
RECEPT- KOEKJES MET NOTEN	39

Spoštovani bralci , spoštovane bralke,

Združenje praznuje 20 let delovanja

Temu dogodku smo nazdravili na tradicionalnem pikniku v Utrechtu. Pisana množica ljudi, dobro vzdušje, utrinke s piknika si lahko ogledate na spletni strani.

www.lipa-online.org

je povsem prenovljena dvojezična spletna stran Združenja, kjer lahko najdete informacije o združenju, novice, poročila, slike in namige.

Pravljični CD

K rojstnemu dnevu sodi darilo, odločili smo se izdati Pravljični cd s pravljicami Svetlane Makarovič v nizozemskem prevodu, nekaj verzov pa nam Svetlana sama zapoje v slovenščini. Le ta je tik pred izdajo. Ko bo v prodaji vas bomo v posebnem pismu obvestili o praktičnih zadevah.

Želim vam lepo branje, prijetne počitnice in mogoče nasvidenje v Sloveniji ,

Mojca Nodelijk Guštin

Še vedno iščemo nove člane odbora

Zainteresirani ? Informacije pri Tanji, Živi ali Mojci

Beste lezers van Lipa,

De Vereniging is 20 jaar jong geworden

En daar mag op geproost worden! Dat deden we tijdens de traditionele picknick in Utrecht op 12 juni. Een goed bezochte bijeenkomst, gezellige sfeer. De foto's zijn te zien op

www.lipa-online.org

een geheel vernieuwde tweetalige website van de Vereniging met informatie over de vereniging, activiteiten, verslagen, foto's en nuttige tips. De site wordt regelmatig geactualiseerd.

Sprookjes CD

Om onze verjaardag te vieren hebben we een luister CD met sprookjes van Svetlana Makarovič (in het Nederlands) gemaakt. Deze is bijna af, een stukje hiervan hebben we kunnen horen op de picknick. Enkele versjes zijn door Svetlana zelf in het Sloveens gezongen. Als de cd in verkoop is, zullen we u informeren middels een aparte brief met informatie over alle praktische zaken.

Ik wens u veel plezier met het lezen van Lipa, fijne vakantie en wellicht tot ziens in Slovenië

Mojca Nodelijk Guštin

We zijn nog steeds op zoek naar nieuwe bestuursleden
Geïnteresseerd? Neem contact op met Tanja, Živa of Mojca

Piknik 2011

'Slovenija' – v mislih in na zgoščenkah!

Metka Dijkstra Murko

Zadnja letošnja nedelja v februarju je v haškem 'Kunstkring – Umetniškem krogu' minila v znamenju slovenske glasbe. Mlada sopranistka Vida Matičič in baritonist Marcos Fink sta drug za drugim navzoče očarala z venčkom samospevov v več jezikih, največ seveda v slovenskem. S prigrizkom in dobro kapljico so člani Združenja prijateljev Slovenije in drugi gostje sklenili prijetno druženje ob Kulturnem prazniku.

Kaj ste zamudili tisti, ki se prireditve niste mogli udeležiti? Ob spremljavi pianistke Kirsten Čáповe je Vida Matičič pela samospeve v istrskem narečju iz cikla avtorja Ambroža Čopi. Naslov – 'Ud kapca do morja' – napoveduje zgodbe tega obmorskega koščka Slovenije. Sodobneje, pa prav tako doživeto sta zazveneli pesmi Andreja Makorja iz 1987, katerih besedila sta podpisala Vera Vezovnik in Tone Pavček. In seveda Prešernova 'Nezakonska mati', ki se v glasbenem okvirju Kamila Maška (1831-1859) spet odloča za svoje dete. Nastop je uspešna študentka Amsterdamskega konzervatorija sklenila z vižo iz priljubljene muzikala 'Fantom iz opere'.

Marcos Fink podpisuje Cd "Slovenija", Marcos Fink singneert zijn nieuwe CD

Z doživetimi 'Flores argentinas' je Marcos Fink v spremljavi Jelgera Blankena predstavil svojo drugo domovino. Kot otrok slovenskih izseljencev v Argentino je odraščal z obema kulturama. Tudi brez znanja španščine je bilo mogoče slediti zdaj poskočnim, zdaj melaholočnim glasbenim utrinkom. Med slovenskimi samospevi se je tudi on dolocil za Maska in njegovo uglasitev Prešernovega 'Pod oknom'. V nadaljevanju so bili zastopani znani slovenski skladatelji: Fran Gerbic, brata Ipavec, Josip Pavčič, Anton Lajovic in Stanko Premrl, ki so uglasbili pesmi prav tako znanih pesnikov: Prešerna, Župančiča, Golarja, Bevka. Nekaj teh samospevov je najti na zgoščenci, ki jo je Marcos izdal skupaj s svojo sestro Bernardo, svetovno znano mezzosopranistko. Naslov? 'Slovenija!'

In naključje je hotelo, da smo imeli prav obiskovalci Kulturnega dne prvi priložnost, da jo vzamemo v roke in da nam Marcos Fink podpiše kupljene izvode. Uradno je bila namreč izdana šele naslednji dan. Sedaj pa beremo v medijih, da je že nominirana za prestižno nagrado grammy!

Kakorkoli že, navzoči smo bili navdušeni nad vrhunskim nastop. Po jesenskem srečanju z Dragom Jančarjem je bila tudi 'spomladanska' prireditev Zdrženja prijateljev Slovenije vrhunski kulturni dogodek. To je potrdila med drugim številna udeležba ljubiteljev glasbe iz Haškega Umetniškega kroga. Tudi brez znanja slovenščine so se očitno odlično počutili v slovenski družbi in uživali slovensko gostoljubnost.

Slovenië – in gedachten en op de CD!

Metka Dijkstra Murko

De laatste zondag in februari is in de Haagse 'Kunstkring' verlopen in het teken van de Sloveense muziek. De jonge sopraanzangeres Vida Maticič en baritonzanger Marcos Fink hebben achter elkaar het publiek betoverd met de liederen in meerdere talen, de meeste natuurlijk in het Sloveens. Met hapjes en een drankje hebben de leden van de Vereniging vrienden van Slovenië en andere gasten het fijne samenzijn ter ere van de Cultuurdag afgesloten.

Wat hebt u gemist als u verhinderd was? Onder begeleiding van de pianiste Kirsten Čáпова zong Vida Maticič sololiederen in het dialect van Istrië uit de cyclus van de componist Ambrož Čopi. De titel kondigde al het verhaal aan van dit stukje Slovenië aan de Adriatische kust. Meer modern maar net zo

emotioneel klonken de liedjes van Andrej Makor uit 1987, met de teksten van Vera Vezovnik en Tone Pavček. En natuurlijk de welbekende 'Onwettelijke moeder' van de grote Prešeren zelf, die in het muzikale kader van Kamil Mašek (1831-1859) opnieuw kiest voor haar kindje. Het optreden heeft de succesvolle studente van het Amsterdams Conservatorium afgesloten met een liedje uit de populaire musical 'Phantom of the opera'.

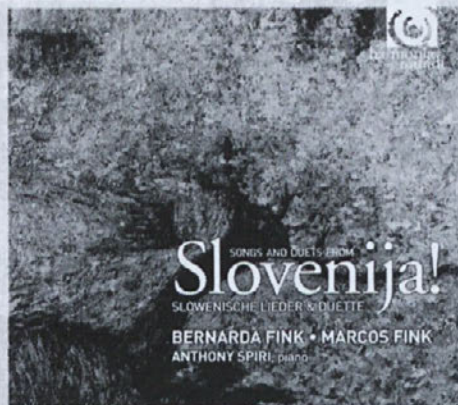
Met het levendige 'Flores argentinas' heeft Marcos Fink in de begeleiding van Jelger Blanken zijn 'andere' vaderland voorgesteld. Als kind van Sloveense emigranten is hij in Argentinië opgegroeid met beide culturen. Ook zonder kennis van het Spaans kon je de nu vrolijke dan weer melancholieke muzikale indrukken volgen. Bij de Sloveense liederen heeft ook hij gekozen voor Kamil Mašek en zijn musikale bewerking van Prešeren's 'Onder het raam'. Om in het vervolg bekende Sloveense componisten voor te stellen die voor de werken van nog bekendere Sloveense dichters hebben gecomponeerd. Enkele hiervan zijn ook te vinden

op de cd, die Marcos samen met zijn zus Bernarda, de wereldberoemde mezzosopraniste heeft opgenomen.

De titel van de cd? 'Slovenija!' te koop op www.harmoniamundi.com.

En het toeval wou dat wij, de bezoekers van de Cultuurdag als eerste deze konden kopen en door Marcos Fink laten ondertekenen. Officieel werd het pas de dag erop uitgegeven. Nu is in de media te lezen dat het al voor het prestigieuze Grammy-award is genomineerd!

Hoe dan ook, de aanwezigen waren enthousiast over het fantastische optreden. Na de herfst-bijeenkomst met de schrijver Drago Jančar was ook het 'lente-evenement' van de Vereniging vrienden van Slovenië een evenement van formaat. Dat onderschrijft ook de talrijke deelname van de muzikliefhebbers uit de Haagse Kunstkring. Ook zonder kennis van het Sloveens hebben ze zichtbaar genoten van de Sloveense gastvrijheid.

Slovenija!

Bernarda Fink (mezzo-sopraan), Marcos Fink (bariton-bas), Anthony Spiri (piano)

Referentienummer van het album: HMC 902065; Barcode: 794881984121

Cena / Adviesverkoopprijs: EUR 21,00

Mezzosopran Bernarda Fink in njen brat Marco Fink (bas – bariton) bosta marca 2011 pri založbi 'Harmonia Mundi' izdala nov album s slovenskimi pesmimi z naslovom Slovenija. Pesmi slovenskih skladateljev Emila Adamiča (1877-1936)

in Lucijana Marije Škerjanca (1900 – 1973) so posnete v slovenščini, na klavirju ju spremlja Anthony Spiri. Več informacij najdete na www.harmoniamundi.com

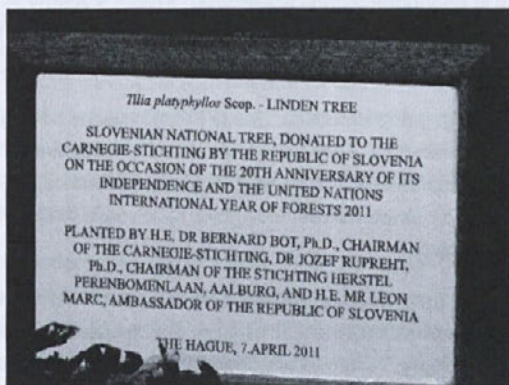
Mezzosopran Bernarda Fink en haar broer Marco Fink (bas-bariton) brengen maart 2011 bij harmonia mundi hun nieuwe cd uit met Sloveense liederen. De liederen van Sloveense musici als Emil Adamič (1877-1936) en Lucijan Marija Škerjanc (1900-1973) worden door Bernarda Fink en haar broer in het Sloveens gezongen. Zij worden begeleid door pianist Anthony Spiri. Meer informatie over deze nieuwe uitgave vindt u ook op

www.harmoniamundi.com

Lipa zelenela bo!

Metka Dijkstra Murko

V prekrasnem parku Mirovne palače sredi nizozemskega Haag raste 7. aprila posajena slovenska lipa. Veleposlanik RS Slovenije, mag. Leon Marc in predsednik 'Carnegie-stichting', nekdanji minister za zunanje zadeve kraljevine Nizozemske dr. Ben Bot, sta jo posadila ob 20. obletnici osamosvojitve Slovenije.

Postavitev Mirovne palače v prestolnem mestu takrat nevtralne Nizozemske je bil 1913. leta višek različnih mirovnih pobud na prelomu stoletij. Samo leto kasneje je izbruhnila 1. svetovna vojna, ki je po obsegu in silovitosti zasenčila vse prejšnje. In šele po 2. svetovni vojni so iz v Haagu posajenega 'semena' – združenja držav, ki se izrekajo za mir in pravičnost na mednarodni ravni – nastali Združeni narodi, s sedeži v različnih državah. Haag pa ostaja svetovna prestolnica Miru in Pravičnosti, sedež mednarodnega prava.

Največ pozornosti v svetu vzbujajo sojenja iz Haaga proti osumljencem vojnih zločinov v okviru tribunalov, kot je 'Jugoslovanski', kjer trenutno sodijo Karadžiču. Pri poročanju o zasedanjih tribunalov mediji običajno kot ozadnje uporabijo pročelje Mirovne palače, čeprav so sojenja posameznikom raztresena po močno zastraženih prizoriščih po vsem mestu. V palači sami zaseda Mednarodno sodišče (ICJ), ki je glavni sodni organ Združenih narodov, in Stalno Arbitražno sodišče.

Na žalost mora biti tudi Mirovna palača zelo varovana. Za obiskovalce je dostopna le za vnaprej prijavljene vodene ogleda. Tako se tudi številni turisti slikajo kar pred mogočno ograjo, za katero se razteza dvorišče in park s palačo. V galeriji znanih obiskovalcev je poleg številnih predsednikov in kronanih glav najti tudi fotografijo papeža Janeza Pavla II. iz leta 1985.

Prvotni stavbi so v kasneje v ozadju prigradili se modernejše krilo, v kateri se nahajata 'Akademija mednarodnega prava' za dodatno izobraževanje strokovnjakov in pa najbolj prestižna Mednarodna pravna knjižnica, ki vsebinsko zaokrožujeta Središče mednarodnega prava.

O nedvomnem simboličnem pomenu Mirovne palače za mednarodno skupnost priča tudi njena notranja oprema. Poleg znatnega gmotnega prispevka dobrotnika Andrewa Carnegieja je večina držav prispevala umetnine in okrasne simbolične predmete zanjo. Med kipi, mozaiki, svečniki, barvnimi okni in podobnim izstopa argentinski 'Kristus iz Andov' – mogočen kip z napisom 'Križ je luč sveta'. Narejen je iz zlitine taljenega orožja, ko so konec 19. stoletja po mednarodnem posredovanju preprečili vojno met Argentino in Čilom.

Tudi najnovejše – slovensko - darilo je polno simbolike. Lipa je naše drevo, od nekdanje je bila vaška lipa središče skupnosti, v njeni senci so predniki razsojali spore in sprejemali pomembne odločitve. In prav v Mednarodnem letu gozdov, ko Slovenija, ena najbolj pogozdenih dežel Evrope, praznuje 20. obletnico osamosvojitve, se je rodila pobuda za posaditev te lipe v parku Mirovne palače.

Veleposlaniku Marcu in g. Botu se je pri posaditvi pridružil še dr. Jožef Ruprecht, zdravnik slovenskega porekla, ki predseduje enemu tukajšnjih združenj za pogozdovanje. Lopato je zavihtela tudi ga. Immaculee Uwanyiligira, veleposlanica Ruande, ki je iz Haaga pristojna tudi za Republiko Slovenijo. Zaliti pa jo je pomagala tudi mala Metka Marc. Številni navzoči visoki predstavniki Nizozemske in drugih držav, pa člani Združenja prijateljev Slovenije in slovenski uslužbenci mednarodnih ustanov so ob tej priložnosti že malo vnaprej nazdravili 20. obletnici, saj je – po besedah Leona Marca – „... junij gotovo najbolj primeren čas za osamosvajanje, lipe pa je pač treba saditi v zgodnji pomladi!“

De linde zal groen worden*

Metka Dijkstra Murko

In de prachtige tuin van het Vredespaleis in Den Haag groeit de op 7 april jl. geplante Sloveense linde. De ambassadeur van Slovenië, Leon Marc, en de voorzitter van de 'Carnegie-stichting', voormalige minister voor Buitenlandse zaken Ben Bot hebben de boom gepland ter ere van de 20 jaar onafhankelijkheid van Slovenië.

De bouw van de Vredespaleis in de residentie van het toen neutrale Nederland was in 1913 het toppunt van diverse vredesinitiatieven. Toch brak slechts een jaar later de 1e WO uit, die groter en wreder was dan al die anderen. En pas na de 2e WO zijn uit de in den Haag geplante 'zaadje' – een verklaring van een groep landen voor vrede en gerechtigheid op internationaal niveau – de Verenigde Naties ontstaan met standplaatsen in diverse landen. Den Haag bleef de wereldstad van de Vrede en gerechtigheid, de standplaats van het International recht.

De meeste aandacht hieromtrent gaat in Den Haag naar de rechtszaken tegen verdachten van oorlogsmisdaden in diverse tribunalen. Zoals die van de Joegoslavië waar nu de rechtszaak tegen Karadzic dient. Hoewel de rechtszittingen op de sterk beveiligde locaties door de hele stad plaatsvinden, gebruiken de media als achtergrond bij de berichtgeving altijd het Vredespaleis. Hier zetelt tegenwoordig het Internationaal Gerechtshof (ICJ), het voornaamste gerechtelijke orgaan van de VN en het Permanente Hof van arbitrage.

Jammer genoeg is ook het Vredespaleis sterk beveiligd. Voor de bezoekers is het slechts voor aangekondigde rondleidingen toegankelijk. Daarom maken talrijke toeristen foto's voor het indrukwekkend hek, waarachter zich het paleis en het park verschuilen. In de galerie van bekende bezoekers is naast de talrijke presidenten en gekroonde hoofden ook de foto van de paus Johannes Paulus II. te vinden, hij bezocht het paleis in 1985.

Aan het oorspronkelijk gebouw hebben ze later een moderne vleugel toegevoegd, waar de Academie van het internationaal recht en de meest volledige Internationale rechtenbibliotheek hun plek hebben gevonden. Beide instituties ronden inhoudelijk het Centrum van het internationale recht af.

Ook het interieur getuigt van de symbolwaarde van het Vredespaleis voor de internationale gemeenschap. Naast de aanzienlijke financiële bijdrage van de weldoener Andrew Carnegie heeft het merendeel van de landen kunstwerken en andere object geschonken. Tussen de sculpturen, mozaïeken, glas-in-lood-ramen en andere decoratieve voorwerpen valt met name de Argentijnse 'Christus uit de Andes' op. Het is een indrukwekkend monument met het opschrift: "Het kruis is het licht der wereld". Eind 19e eeuw is het gemaakt uit de gesmolten wapens, toen door de internationale bemiddeling op de valreep de oorlog tussen Argentinië en Chili is voorkomen.

Ook de nieuwste – Sloveense – cadeau is vol symboliek. De linde is onze boom, sinds eeuwen was delindeboom het centrum van het dorpsleven. In haar schaduw hebben de voorouders recht gesproken en belangrijke beslissingen genomen. En juist tijdens het Internationale jaar van de bossen, wanneer Slovenië, een van de meest bosrijke landen van Europa haar 20 jarig jubileum viert, is het idee ontstaan om in het park van het Vredespaleis een lindeboom te planten.

Ambassadeur Marc en dhr. Bot kregen hierbij assistentie van dr. Jozef Ruprecht, een in Slovenië geboren arts, die voorzitter is van *De Stichting herstel perenboomlaan*. De schoffel hanteerde uiteindelijk ook Immaculee Uwanyiligira, ambassadrice van Rwanda, zij vertegenwoordigt haar land ook in de Republiek Slovenië. Bij het begieten van de jonge boom hielp dan ook nog de kleine Metka Marc.

De talrijke hoge representanten van Nederland en andere landen, de leden van de Vereniging vrienden van Slovenië en Sloveense medewerkers van diverse internationale bedrijven en organisaties hebben bij deze gelegenheid alvast getoost op het 20ste jubileum. “Juni is tenslotte” – volgens de woorden van Leon Marc – “een geschikte tijd voor de onafhankelijkheidsverklaring, maar lindes moeten in de vroege lente worden geplant!”

* is ook de titel van een bekend Sloveens volksliedje

Mojca C.Vida, Mojca, Breda,

Slovensko priznanje za Mileno Mulders

Mojca Nodelijk Guštin

Milene Mulders mi najbrž ni treba prav posebej predstavljati, saj vas je večina že prebrala njeno knjigo 'Met de buik het brood achterna', v slovenščini 'S trebuhom za kruhom'. Celih 5 let je raziskovala zgodovino svoje mame, ki je tesno povezana z zgodovino slovenskih priseljencev v Limburgu. Začela je v projektu 'Sporzoekers', ki je delovalo pod okriljem Lize, nadaljevala pa pri IISG (Inštitutu za zgodovino migrantov) v Amsterdamu. Nešteti intervjuji, brskanje po številnih arhivih na Nizozemskem, v Sloveniji in Nemčiji, zbiranje in urejanje arhivskega materiala in slik je obrodilo lepe sadove: kar 3 metre arhivskega materiala, ki ga sedaj hranijo na IISG, 2 dokumentarna filma, razstavo in kot pika na i še knjigo 'S trebuhom za kruhom'.

Njeno delo ni ostalo neopaženo v Sloveniji in knjiga bo letos izšla tudi v slovenščini.

Minister dr. Boštjan Žekš iz Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu ji je podaril "zahvalo in pohvalo za osebno raziskovanje", Mileni pa je zahvalo izročil veleposlanik Slovenije na Nizozemskem gospod Leon Marc, in sicer na slavnostnem srečanju 26 marca v Historisch Goud v mestu Heerlen.

Srečanje so z združenimi močmi organizirali Milena Mulders, Historisch Goud, ambasada Republike Slovenije, Lize, IISG in Združenje prijateljev Slovenije. Namenjeno je bilo Slovencem, njihovim potomcem in vsem, ki se (poklicno) zanimajo za zgodovino slovenskih migrantov v Limburgu. Obisk je bil res dober en zelo raznolik. Marsikdo je imel za seboj že dolgo pot in kava z limburškimi tortami se je zelo prilegla.

Milena je otvorila srečanje z besedami: "Vse od izida knjige 2009 si želim, da bi ljudem, o katerih sem pisala, vrnila njihovo razkrito zgodovino, kajti oni so mi toliko dali."

Gospod Roelof Braad je na osnovi arhivskega materiala, ki ga hranijo v Historisch Goud, prikazal demografsko gibanje v tem delu Nizozemske in še posebej izpostavil zgodovino Slovencev.

Občinski svetnik za kulturo mesta Heerlen, gospod Lex Smeets, je pozdravil navzoče, čestital Mileni za priznanje in izrazil ponos, da je ravno Heerlen mesto dogodka.

Mila Ernst, sodelavka IISG, je vodja projekta www.vijfeeuwenmigratie.nl. To je neke vrste virtualni muzej in na domačem računalniku si lahko ogledamo vse informacije iz zbirki Continium, HBM in IISG. Iščejo lahko po državi ali temi. Ko na zemljevidu poiščemo 'Slovenië', se nam pokaže opis zgodovine slovenskih migrantov, slikovni material in film. In kar nekajkrat smo iz dvorane slišali vzklike: 'ah, to je pa moj oče', 'to pa poznam'... Mila je navzoče pozvala, da si spletne strani ne le ogledajo, temveč jo tudi aktivno dopolnjujejo, tako da strani dodajo lastne zgodbe in material.

Po kratkem odmoru, ki ga je glasbeno popestril kvartet tamburic s slovenskimi narodnimi pesmimi, smo nadaljevali z okroglo mizo. Štiri generacije Slovencev so se pod vodstvom

filmarja Sergeja Krešo pogovarjale o svojih koreninah, prihodu na Nizozemsko in domotožju ter o občutkih, ko so prebirali knjigo.

V imenu slovenske vlade se je veleposlanik gospod Leon Marc zahvalil Mileni za delo, prizadevnost in vztrajnost, in poudaril, da Slovenija ceni tovrstne iniciative, in ji izročil priznanje. Sledil je dolg aplavz. Milena, hvala ti za ta lep dan in za knjigo, želimo ti še veliko uspeha v bodoče.

Bil je lep dan druženja in spominjanja, izmenjav in razmisleka, dan, ko smo s slovenskim vinom nazdravili prijateljem in spoznali nove.

Tamburica

Sloveense onderscheiding voor Milena Mulders

Mojca Nadelijk Guštin

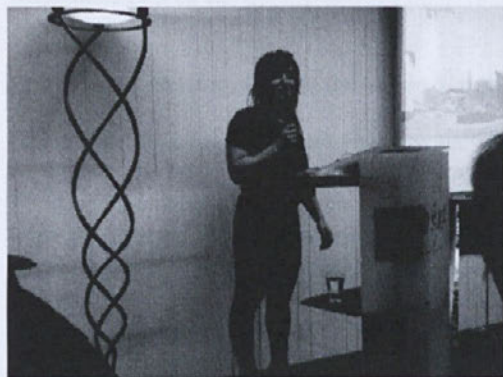
Milena Mulders hoef ik niet voor te stellen, de meesten van jullie hebben waarschijnlijk haar boek "Met de buik het brood achterna" gelezen. 5 jaar duurde haar zoektocht naar de geschiedenis van haar overleden moeder, een geschiedenis die nauw verbonden is met de geschiedenis van de Sloveense migranten in Limburg. Ze is haar onderzoek begonnen in het project 'spoorzoekers' van Lize, en is verder gegaan bij het IISG (Instituut voor geschiedenis van migranten) in Amsterdam. Veel interviews, het raadplegen van archieven in Nederland, Slovenië en Duitsland, en het verzamelen van beeldmateriaal hebben mooie vruchten afgeworpen: 3 meter archiefmateriaal, ondergebracht bij IISG, 2 documentaire films, een tentoonstelling en als kers op de taart het boek "Met de buik het brood achterna".

Haar werk is in Slovenië niet onopgemerkt gebleven, het boek wordt momenteel vertaald naar het Sloveens en zal dit najaar worden uitgegeven.

Minister dr. Boštjan Žekš uit Departement voor Slovenen in het buitenland heeft haar onderscheiden met 'erkenning en dank' die ze mocht ontvangen uit handen van de ambassadeur, de heer Leon Marc, tijdens een bijzondere ontmoeting op 26 maart in het Historisch Goud in Heerlen.

De bijeenkomst werd georganiseerd door met Milena Mulders, Ambassade van Slovenië, Historisch goud, IISG, Lize en Vereniging Vrienden van Slovenië. Het was bedoeld als ontmoeting voor Slovenen, hun nakomelingen en iedereen die zich (beroepsmatig) interesseert voor de geschiedenis van Sloveense migranten in Limburg. Het bezoek was groot en divers. Vele hadden al lange reis achter de rug en koffie met Limburgse vlaaien smaakte goed.

Milena heeft de bijeenkomst geopend met de woorden: "Sinds het verschijnen van mijn boek in 2009 koester ik de wens om de mensen om wie het gaat hun ontsloten geschiedenis terug te geven. Zij hebben mij zoveel gegeven! Dit wil ik hen geven."

Milena Mulders

De heer Roelof Braad van Historisch Goud heeft aan de hand van hun archiefmateriaal de geschiedenis geschetst van deze streek, met bijzondere aandacht voor de Slovenen.

Wethouder van cultuur van de Gemeente Heerlen, de heer Lex Smeets, begroette de aanwezigen, feliciteerde Milena en uitte trots dat juist de stad Heerlen uitgekozen werd

voor de bijeenkomst.

Mila Ernst is projectleider van www.vijfeeuwenmigratie.nl, een initiatief van IISG. Dit is een soort virtueel museum, waar we vanuit onze eigen computer thuis de informatie uit de collecties van Continium, HBM en IISG kunnen zien. We kunnen zoeken op land of thema. Als we op de kaart 'Slovenië' aanklikken zien wij informatie, beeldmateriaal en film. Uit de zaal hoorden we meerdere keren 'o dat ken ik', 'dat is mijn vader' enz. Mila vroeg de aanwezigen niet enkel de site te bezoeken, maar ook actief mee te doen door eigen beeldmateriaal en verhalen te uploaden.

Na korte pauze, opgeluisterd door 'tamburica kwartet' met Sloveense volksliederen, zijn we verder gegaan met rondetafelgesprek. Vier generaties Slovenen hebben onder de leiding van journalist Sergej Krešo gesproken over hun eigen geschiedenis, de komst naar Nederland en heimwee naar Slovenië en wat het boek bij hen teweeg heeft gebracht.

Namens de Sloveense regering heeft ambassadeur Leon Marc, Milena bedankt voor haar werk, inzet en doorzettingsvermogen en benadrukt dat Slovenië een dergelijk initiatief waardeert. Hij heeft haar de onderscheiding overhandigd. Milena was vereerd en onder een lang applaus nam ze de oorkonde in ontvangst.

Milena, bedankt voor de mooie dag, voor je boek en nog veel succes in de toekomst.

Het was een dag van samenzijn en gedenken, uitwisseling en reflectie, we hebben met een glaasje Sloveense wijn met vrienden geproost, en nieuwe vrienden leren kennen.

Verzamelde Collecties:

Historisch Beeldarchief Migranten

Website: www.iisg.nl/hbm

Foto's en documenten Slovenen in Nederland

Internationaal instituut voor sociale geschiedenis

Website www.iisg.nl/archives/nl/files/s/10987729full.php#N10720

Collectie Sloveense arbeidsmigranten in Limburg

Limburgs museum

www.kleurbekennen.nl

Informatie over Slovenen in Limburg

Collectie Joseph Kurning (nog niet online te bekijken): filmmateriaal en aantal grammofoonplaten

website www.vijfeeuwenmigratie.nl

Op land informatie te vinden, mogelijkheid zelf foto's en verhalen toe te voegen

Roel Schuyt je prejemnik nagrade Aleida Schot

za prevod romana *Prišleki* slovenskega pisatelja Lojzeta Kovačiča. Aleida Schot Stichting vsaki dve leti podeli to nagrado za najboljši prevod iz slovanske literature v nizozemščino. Na podelitvi nagrade 15. aprila v Amsterdamu je nizozemska publika spoznala delo s predstavitvijo odlomkov v nizozemskem prevodu, dobila vtis o Sloveniji na osnovi fotografij s prevajalčevega potovanja po Sloveniji in uživala ob slovenski glasbi, ki jo je izvedel orkester De groene blaadjes, v katerem igra pomembno vlogo tudi Roel Schuyt kot glasbenik.

Lojze Kovačič je bil rojen leta 1928 v Baslu, Oče je bil Slovenec in mati francosko nemškega porekla. Njegovo delo zajema romane, zgodbe in knjige za otroke. Skupaj s pisatelji kot so Drago Jančar, Boris Pahor, Vladimir Bartol in Jani Virk ga prištevajo k največjim pisateljem povojne in pokomunistične Slovenije.

Prišleki je prvi del trilogije in po mnenju kritikov najpomembnejši slovenski roman stoletja. Nizozemska založba Van Genneep načrtuje izdajo celotne trilogije. Lojze Kovačič je umrl leta 2004.

Roel Schuyt ontving dit jaar de Aleida Schotprijs

Voor zijn vertaling van de Sloveense herinneringsroman *De nieuwkomers* van Lojze Kovačič. Deze prijs voor vertalingen uit de Slavische literatuur wordt elke twee jaar uitgereikt door de Aleida Schot Stichting. Tijdens de uitreiking van de prijs 15 april in Amsterdam kon Nederlands publiek kennismaken met fragmenten uit de vertaling, foto's van de vertaler tijdens zijn reis door Slovenië en dankzij het optreden van het orkest De groene blaadjes met daarin een belangrijke rol van Roel Schuyt als musicus ook met de muziek uit de Sloveense streken.

Lojze Kovačič werd in 1928 in Basel geboren. Hij had een Frans-Duitse moeder en een Sloveense vader. Zijn oeuvre omvat romans, verhalen en kinderboeken omvat en hij wordt tegenwoordig, naast auteurs als Drago Jančar, Boris Pahor, Vladimir Bartol en Jani Virk, gerekend tot de grootste schrijvers van het naoorlogse en postcommunistiche Slovenië. *De nieuwkomers* (1984) is het eerste deel van een trilogie en werd door critici gekozen tot de belangrijkste Sloveense roman van de eeuw. De uitgeverij Van Genneep zal naar verwachting de hele trilogie uitbrengen. Lojze Kovačič overleed in 2004.

O Sloveniji, Slovencih na Nizozemskem, slovenskih Nizozemcih in nizozemskih Slovencih

Metka Dijkstra-Murko

Sedanji, tretji veleposlanik Republike Slovenije v kraljevini Nizozemski, nj. eksc. mag. Leon Marc, je na sredini svojega mandata. Že od prihoda v Haag leta 2009 poleg običajnih diplomatskih poslov izredno zavzeto spremlja utrip tukajšnje slovenske skupnosti in njeno vpetost v nizozemsko družbo. Med drugim se je predlani udeležil 'Landelijke achterbandag Lize'. Za **LizeBulletin** je prijazno privolil, da se nam predstavi in odgovori na nekaj vprašanj:

1. Na spletni strani veleposlaništva (<http://haag.veleposlanistvo.si>) je najti vašo 'uradno' predstavitev s podatki o vaši dosedanji službeni poti. Kako bi se predstavili našemu forumu?

Dodal bi le še to, da so me od nekdaj zanimala vprašanja izseljenstva, tako zaradi fenomena izseljenstva v pretekli slovenski politični in ekonomski zgodovini, kakor tudi zaradi povezave z vprašanji identitete - osebne, kulturne, nacionalne.

2. Kako ste sprejeli imenovanje za veleposlanika na Nizozemskem? Ste deželo in Nizozemce poznali že od prej?

O Nizozemski nisem vedel prav veliko več od klasičnih stereotipov. Odkar pa sem prišel, je skoraj vsak dan kako novo, četudi drobno odkritje, in to bogastvo izkušenj in učenja je verjetno ena najprivlačnejših plati mojega poklica. Nizozemska je v mnogih stvareh pred drugimi državami Evrope ali celo sveta, a ta hoja pred drugimi nima vedno le prednosti, pogosto predstavlja tudi naporno utiranje poti, preizkušanje novega. Zato je delo na Nizozemskem resnično zelo zanimivo.

3. Katerim področjem se v okviru vašega mandata najbolj posvečate? Kje vidite še odprte možnosti za pospeševanje stikov med državama? Kakšno vlogo imajo oziroma bi lahko imeli pri tem tukajšnji Slovenci?

Haag je - kakor se tudi Nizozemci radi pohvalijo - mednarodno središče prava in tudi sicer sedež več mednarodnih organizacij, ki terjajo precej pozornosti in zavzemajo znaten del delovnega časa veleposlaništva. Poleg tega je Nizozemska za Slovenijo pomemben gospodarski partner, obseg medsebojne trgovine se bo v letu 2010 približal 1 milijardi evrov, kar ni malo. Še pomembnejša je Nizozemska za Slovenijo, ko govorimo o turizmu - Nizozemska je že leta med našimi desetimi najpomembnejšimi turističnimi trgi. Žal pa se to še ne vidi dovolj v boljšem poznavanju Slovenije v

nizozemski javnosti. Slovenija ima najvišji BDP na prebivalca med vsemi državami Srednje in Vzhodne Evrope, ima evro, ugodno geografsko lego med Benetkami in Dunajem. Kljub temu pa jo mnogi tu še vedno uvrščajo v monotono sivino t.i. "Oostbloklanden". Zato je poleg spodbujanja gospodarskega sodelovanja javna diplomacija zelo pomemben element mojega dela.

4. V ta kontekst se uvršča vaša pred kratkim izdana knjiga 'Slovenija na Nizozemskem'. V njej predstavljate osebnosti, ki so zaznamovale odnose med državama. Od kod ideja za to knjigo, kako ste se lotili njenega urejanja in komu je namenjena?

Tako je. S knjigo (elektronska verzija je na voljo na spletni strani veleposlaništva) sem želel nagovoriti predvsem nizozemsko javnost in skozi oči Nizozemcev, slovenskih Nizozemcev in nizozemskih Slovencev pokazati, da je Slovenija bližja, kot si morda mislijo. Tu živi cel kup zanimivih ljudi, ki povezujejo obe deželi. Ne domišljam si, da sem v knjigi zajel vse - gre za prvi poskus. Komaj je knjiga izšla, že sem našel na nove povezave: na nizozemsko vnukinjo slovitnega slovenskega impresionističnega slikarja, na biologa, ki je v Ljubljani v šestdesetih letih doktoriral iz področja divjih zveri, na znanega zdravnika, itd.

5. Poleg omenjenim posameznikom velja vaše izredno zanimanje celotni slovenski skupnosti, tako potomcem nekdanjih rudarjev v Limburgu kot novopriseljenim uslužbencem mednarodnih organizacij in študentom v Randstadu. Zvesto se udeležujete njihovih prireditev po vsej državi. Kakšno podobo ste si v teh dveh letih ustvarili o slovenski skupnosti? Je po vašem mnenju sploh mogoče govoriti o 'skupnosti'?

Na Nizozemskem se v zadnjem času veliko govori o imigrantih iz t.i. Vzhodne Evrope. Veliko je pri tem še negativnih stereotipov in nepoznavanja. Poleg tega pa sploh nisem prepričan, ali res gre za imigrante, torej osebe, ki nameravajo tu ostati in si tu urediti življenje. Izkušnja Irske, kjer sem prej služboval, je pokazala, da večina teh ljudi ne ostane v novi deželi in da gre torej bolj za sodobne "ex-pats". Poleg tega pa ne bi smeli pozabiti, da sta svobodi prostega pretoka kapitala in blaga tesno povezani s svobodo prostega pretoka delovne sile. Brez vseh teh komponent ni prave Evrope.

Kar se tiče Slovencev, jih je tu razmeroma malo, morda nekaj sto in so večinoma tipični "ex-pats", torej mladi, izobraženi ljudje zaposleni v mednarodnih podjetjih s sedežem na Nizozemskem ali v mednarodnih organizacijah. Poleg njih je tu kar lepo število študentov. Imamo manjšo "gasterbajtsko" skupnost iz šestdesetih in sedemdesetih let ter seveda tradicionalno skupnost v Limburgu, katere korenine segajo v začetek 20.

stoletja. Obe skupini sta se brez težav integrirali v nizozemsko družbo, kar pa ni presenetljivo: Slovenija je srednje-evropska dežela, do konca prve svetovne vojne je bila večji del svoje zgodovine del Avstrije, v tesnem kontaktu z germanskim prostorom, s katerim je, na drugi strani, povezana tudi Nizozemska. Poleg tega smo bili tudi v času Jugoslavije edini v "Oostbloku", ki smo lahko prosto potovali na Zahod. "Oostblok" sem postavil v narekovaj, saj Jugoslavija ni bila del Varšavskega pakta, četudi je seveda bila komunistična država.

Kar se tiče Slovencev na Nizozemskem res težko govorimo o enotni skupnosti. Toda vse te skupine so tudi zame kot predstavnika Slovenije izredno dragocene, saj vsaka na svoj način povezuje Slovenijo z Nizozemsko.

6. Tudi delovanje Združenja prijateljev Slovenije prijazno podpirate. Kako ocenjujete delovanje Združenja in njegov pomen?

V času, ki ga v Zahodnem svetu zaznamuje vse večja individualizacija, je takšno združevanje vredno posebnega priznanja, saj zahteva veliko napora pogosto le nekaj posameznikov. Delo "Lipe" je prvovrstna javna diplomacija, saj se v tem okviru Nizozemci na nevsiljiv in prijeten način spoznajo s Slovenijo in Slovenci.

7. Prek Združenja se tukajšnji Slovenci skupaj z drugimi manjšinskimi skupnostmi poveujemo v LIZE. Kako pomebno je po vašem mnenju tako povezovanje?

Mislím, da gre za zelo dober način organiziranja in javne spodbude integraciji, ki bi lahko služil kot zgled. Čeprav je Slovenija predvsem srednje-evropska dežela, ima tudi pomembno mediteransko, južno-evropsko komponento, ki jo povezuje z ostalimi manjšinskimi skupnostmi v LIZE. Tudi v Sloveniji rastejo oljke in pridelujemo vrhunsko oljčno olje - to je za nekatere dokaz pripadnosti južni Evropi.

8. Veliko Slovencev živi izven meja matične domovine. Poleg zamejcev v Italiji, Avstriji in na Madžarskem so razmeroma velike skupnosti v Kanadi, ZDA, Argentini in je veliko zdomcev v Nemčiji, Švici, na Švedskem. Kako Republika Slovenija gleda na 'Slovence po svetu'? Kakšno mesto imajo 'Slovenci na Nizozemskem' v očeh slovenskih oblasti?

Ker ima sodobna Republika Slovenija le dva milijona prebivalcev, so Slovenci v zamejstvu in po svetu vedno bili vsaj v emocionalnem smislu zelo pomembni za Ljubljano. Imamo poseben vladni urad za Slovence po svetu, z ministrom na čelu. Poleg

tega pa predstavljajo zelo realno vez z našimi sosednjimi državami in pogosto eno pomembnejših stičnih točk s prekomorskimi deželami. V zadnjem času vse bolj prodira zavest, da bi te skupnosti Slovencev po svetu lahko bile zelo pomembne tudi za naše gospodarstvo, znanost itd. K temu procesu bi želel povabiti tudi Slovence na Nizozemskem, ne glede na to, kako se opredeljujejo sami: nizozemski Slovenci, slovenski Nizozemci, Nizozemci z delčkom slovenske identitete... V času Jugoslavije je bilo to težje, v času svobodne, evropske Slovenije pa je ta slovenski del posameznikove identitete komparativna prednost, ki jo je konec koncev mogoče tudi vnovčiti npr. v poslovanju s Slovenijo.

9. Letos mineva 20 let od osamosvojitve Slovenije. Na kaj smo po vašem mnenju Slovenci, v Sloveniji in izven njenih meja, lahko nabolj ponosni?

V manj kot dvajsetih letih smo iz ene izmed republik avtoritarnega jugoslovanskega režima postali članica EU, NATO, Schengena in evro-območja, imamo najvišji BDP na prebivalca v celotni Srednji in Vzhodni Evropi, leta 2008 smo kot prva izmed novih držav članic zelo uspešno predsedovali EU. Poleg tega pa smo vse to dosegli brez zunanjih konfrontacij in na notranje inkluziven način. Med drugim je dvomilijonska Slovenija ob osamosvojitvi po hitrem postopku v državljanstvo sprejela okrog 180.000 oseb, po rodu iz drugih držav nekdanje Jugoslavije. Slovenija se torej ni osamosvojila zaradi kakšnih etničnih sporov ali nacionalizma, ampak zaradi globokih političnih razhajanj s tedanjim jugoslovanskim vodstvom, zato da bi se lažje vključila v evropske integracije. In tako se je tudi zgodilo.

10. Pred vami je druga polovica veleposlaniškega mandata na Nizozemskem. Katere načrte imate za to obdobje in morebiti tudi za naprej?

Iščem izdajatelja za nizozemski prevod moje knjige "What's so eastern about Eastern Europe", ki sem jo leta 2009 izdal v Angliji! Šalo na stran - kot rečeno, je še veliko dela na področju javne diplomacije. Tudi nizozemskim podjetnikom bi rad pokazal, da so v Sloveniji privlačne priložnosti, zlasti na področju logistike, energetike in turizma, pa še kje. Npr. odkar sem tu, sem postal velik občudovalec koncepta trgovin HEMA - mislim, da bi se dobro obnesle tudi v Sloveniji. Čudim se, da kakšen podjeten Nizozemec še ni odprl "nizozemskega" kampa v Sloveniji! Veselilo bi me, če bi pomemben akter pri realizaciji teh načrtov postali prav nizozemski Slovenci ali slovenski Nizozemci!

Over Slovenië, Slovenen in Nederland, Sloveense Nederlanders en Nederlandse Slovenen

Metka Dijkstra-Murko

De huidige, inmiddels alweer derde ambassadeur van de Republiek Slovenië in de Koninkrijk der Nederlanden, zijne excellentie Leon Marc is bijna op de helft van zijn mandaat. Al sinds de komst naar Den Haag in 2009 toont hij naast de gebruikelijke diplomatieke werkzaamheden veel aandacht voor de Sloveense gemeenschap en haar plaats in de Nederlandse samenleving. Onder andere was hij anderhalf jaar geleden aanwezig bij de Achterbandag van LIZE in Utrecht. Voor *LizeBulletin* heeft hij vriendelijk ingewilligd om zich aan ons voor te stellen en enige vragen te beantwoorden:

1. **Op de website van de ambassade (<http://haag.veleposlanistvo.si>) staat uw 'officiële' presentatie, met uw professionele levensloop. Hoe zou u zich willen voorstellen aan ons forum?**

Graag zal ik er nog aan toevoegen dat ik al altijd heel geïnteresseerd was in de migratievraagstukken. Zowel uit het historische perspectief van dit fenomeen in de Sloveense politieke en economische geschiedenis als ook in verband met de identiteitsvragen – de individuele, de culturele, de nationale component hiervan.

2. **Hoe hebt u de benoeming tot ambassadeur in Nederland ontvangen? Hebt u het land, de Nederlanders al eerder leren kennen?**

Over Nederland wist ik niet veel meer dan de klassieke stereotypen. Sinds mijn komst hiernaartoe beleef ik vrijwel dagelijks een nieuwe, soms slechts een kleine ontdekking. Deze rijkdom aan ervaringen en leermomenten is waarschijnlijk een van de meest attractieve kanten van mijn beroep. Nederland loopt op vele gebieden voorop op andere landen van Europa of zelfs op de hele wereld. Dit betekent niet altijd alleen voorsprong, veelal vergt dat een moeizame inspanning van de wegvoorbereiding, het uitproberen van iets nieuws. Ook daarom is het werken in Nederland werkelijk zeer interessant.

3. **Welke gebieden hebben tijdens dit mandaat uw grootste aandacht? Waar ziet u open mogelijkheden voor het versterken van de contacten tussen beide landen? Welke rol hierbij hebben of zouden kunnen hebben de hier wonende Slovenen?**

Den Haag is – waarop de Nederlanders terecht trots op zijn – het internationale centrum van rechten, hier zetelen talrijke internationale organisaties. Zodoende zit de aandacht en een groot deel van de werktijd van de ambassade in de samenwerking met deze instituties.

Nederland is een belangrijke economische partner voor Slovenië. De omvang van de gezamenlijke handel heeft in 2010 bijna 1 miljard euro bereikt, dat is niet gering. Voor het Sloveense toerisme zijn nog belangrijker de Nederlandse gasten – al jaren is Nederland een van onze tien belangrijkste toeristische markten. Helaas is dat nog niet terug te vinden in een beter beeld over Slovenië in de Nederlandse publieke opinie en media. Ons land heeft het hoogste BNP per inwoner onder alle landen van Midden- en Oost-Europa, wij hebben de Euro, een heel gunstige geografische ligging op de as Venetië – Wenen, op het ontmoetingspunt van Germaans, Slavisch en Romaans Europa. Toch wordt het hier door vele gezien als een monotoon grijs, zogenaamd Oostblokland. Naast het stimuleren van de handelsbetrekkingen is voorlichtingsdiplomatie een belangrijk onderdeel van mijn werk.

- 4. In deze context hoort uw pas uitgegeven – tweetalige - boek ‘Slovenië in Nederland’. Hierin presenteert u de personen, die op de relatie tussen beide landen een stempel hebben gedrukt. Waar komt de idee voor dit boek vandaan, hoe ging u te werk en voor wie is het eigenlijk bedoeld?**

Inderdaad. Met het boek (een digitale versie is te vinden op de website van de Ambassade) wil ik vooral het Nederlandse publiek aanspreken, en door de verhalen van de Nederlanders, Sloveense Nederlanders en Nederlandse Slovenen laten zien dat Slovenië dichterbij en bekender is dan ze denken. Zo zijn er een heleboel interessante persoonlijkheden, die als het ware beide landen verbinden. Ik maak me geen illusies dat ik ze allemaal heb gevonden, dit is slechts een eerste poging. Want meteen na het verschijnen van het boek kwam ik alweer nieuwe banden tegen: een Nederlandse kleindochter van de meest beroemde Sloveense impressionist, een in de zestiger jaren in Ljubljana gepromoveerde Nederlandse bioloog, een bekende arts, enz.

- 5. Met dezelfde grote aandacht volgt u ook de Sloveense gemeenschap – van de nazaten van de mijnwerkers in Limburg tot de nieuwkomers, werknemers van de internationale organisaties en studenten in de Randstad. Trouw neemt u deel aan evenementen door het hele land. Wat voor beeld hebt u na deze twee jaar over de Sloveense gemeenschap? Is er naar uw mening überhaupt sprake van een gemeenschap?**

Juist in de laatste tijd wordt in Nederland veel gesproken over de immigranten uit Oost-Europa, vaak op basis van negatieve stereotypen en onkunde. Zelf ben ik er niet van overtuigd of er hierbij om ‘echte’ immigranten gaat, die zich hier permanent willen vestigen. Uit Ierland, waar ik vroeger een diplomatieke post bekleedde, is bekend, dat het merendeel na een tijdje verder trekt. Dus is er meer sprake van moderne expats. Om niet te vergeten dat het vrije verkeer van kapitaal en goederen nauw is verbonden met het vrije verkeer van werknemers. Zonder die vrijheden geen echt Europa.

Wat de Slovenen betreft – hier zijn er naar verhouding weinig, misschien een paar honderd. Merendeels zijn ze typische expats, dus jonge, goed opgeleide mensen, werkzaam in internationale bedrijven of organisaties. Een mooi aantal studenten volgt hier diverse studies. Verder is er een kleine ‘gastarbeiders’-groep uit de zestiger en zeventiger jaren, en natuurlijk de traditionele gemeenschap in Limburg, die ontstaan is aan het begin van de 20ste eeuw. Het is geen wonder dat de laatste twee groepen zo goed zijn geïntegreerd in de Nederlandse samenleving. Slovenië is een Midden-Europees land, tot het eind van de 1^e wereldoorlog was het land de grootste deel van haar geschiedenis een onderdeel van de Habsburger monarchie, dus in nauw contact met het Germaanse gebied, waarmee Nederland van de andere kant is verbonden. Ook in de tijden van Joegoslavië konden wij als enige uit het ‘Oostblok’ vrij reizen naar het Westen. Het ‘Oostblok’ zette ik tussen aanhalingstekens, omdat Joegoslavië ondanks het communistische regime geen onderdeel uitmaakte van het Warschaupact.

Alles bij elkaar is het moeilijk spreken over een homogene Sloveense gemeenschap. Wel stellen al deze groepen op hun eigen manier een verbinding tussen Slovenië en Nederland voor en zijn ze op die manier enorm waardevol voor de vertegenwoordiging van ons land.

6. Ook de activiteiten van ‘Vereniging van Vrienden van Slovenië’ kunnen op de vriendelijke ondersteuning van de Ambassade rekenen. Hoe kijkt u naar de Vereniging en wat is volgens u haar belang?

In de tijden waar in de westelijke wereld steeds meer individualisering heerst, is dit soort samenwerking bijzonder prijzenswaardig. Des te meer omdat het vaak om enorme inspanningen van slechts enkele individuen gaat. Het verenigingsblad ‘LIPA’ is een vorm van de hoogste diplomatie, die aan een ongedwongen en ontspannen manier ons land en Slovenen presenteert.

7. Door de Vereniging werken wij in LIZE samen met andere belangengroepen van minderheden uit Zuid Europa. Hoe belangrijk zijn naar uw mening dit soort samenwerkingsverbanden?

Volgens mij is het een zeer goede manier voor de minderheden om hun belangen te bundelen en tegelijkertijd vanuit de overheid een positief impuls aan de integratievorm, die als voorbeeld voor andere groepen zou kunnen dienen. Hoewel Slovenië voornamelijk Midden-Europees georiënteerd is, heeft ze zonder meer een Mediterrane, Zuid-Europese component, die ze verbindt met de andere LIZE-lidgroepen. Ook in ons land groeien olijfbomen en wordt er olijfolie van de beste kwaliteit geproduceerd – wat voor sommigen het beste bewijs is voor de Zuid-Europese verbondenheid en hiermee de basis voor het samenwerkingsverband LIZE. De organisatie biedt een belangrijk kanaal voor deze minderheden tot de Nederlandse overheid en participatie in de samenleving.

Ik ben blij dat de Slovenië in de leiding van LIZE is vertegenwoordigd door Tanja Mlaker, onze erkende literaire vertaalster.

Een van de belangrijke aandachtspunten van LIZE ligt bij het wegnemen van vooroordelen en etnische stereotypen. Een nieuwe, interessante uitdaging voor de migrantenorganisaties zijn in de laatste jaren de moderne migraties – de jonge, moderne expats, die zich slechts voor een paar jaar ergens willen vestigen.

8. Veel Slovenen leven buiten de grenzen van Slovenië. Naast de grensminderheden in Italië, Oostenrijk en Hongarije zijn er naar verhouding grote gemeenschappen in Canada, de VS, Argentinië en leven veel Slovenen in Duitsland, Zwitserland, Zweden. Hoe gaat de Republiek Slovenië om met de 'Slovenen in de wereld'? Welke plaats is in de ogen van de Sloveense overheid weggelegd voor de 'Slovenen in Nederland'?

De Republiek Slovenië heeft slechts twee miljoen inwoners, daarom waren de Slovenen over de grens, in de omliggende landen en elders in de wereld tenminste in emotionele zin steeds heel belangrijk voor Ljubljana. Nu hebben wij ook een apart 'Bureau voor Slovenen in de wereld', die aangevoerd wordt door een minister. Altijd waren ze al een reële verbinding met onze buurlanden en vaak ook een belangrijk contactpunt met de overzeese gebieden. Tegenwoordig dringt de overtuiging door dat deze gemeenschappen een rol zouden kunnen spelen voor onze economie, wetenschap enz. Hierbij zijn ook de Slovenen in Nederland welkom om hun bijdrage te leveren - ongeacht of ze zich als Nederlandse Slovenen zien, Sloveense Nederlanders, Nederlanders met een beetje Sloveense identiteit... In de tijden van Joegoslavië was dat moeilijker, in de tijden van een vrij, Europees Slovenië is juist dit Sloveense deel van iemands identiteit een comparatief voordeel, dat aan het eind van het verhaal ook van pas kan komen ten gunste van bijvoorbeeld de handelsbetrekkingen tussen beide landen.

9. In juni wordt 20 jaar onafhankelijkheid van Slovenië gevierd. Waarop kunnen naar uw mening de Slovenen, binnen en buiten de landsgrenzen, het meest trots zijn?

In minder dan 20 jaar zijn wij uit één van de deelrepublieken van het autoritaire Joegoslavische regime lid geworden van de EU, NAVO, het Schengen-gebied, wij hebben het hoogste BNP van Midden- en Oost-Europa. In 2008 hebben wij als eerste van de nieuwe lidstaten succesvol de EU voorgezeten. Dit alles hebben wij zonder externe confrontaties bereikt, op onze unieke manier. Onder andere heeft het twee miljoen inwoners tellende Slovenië na de onafhankelijkheid zonder bureaucratische barrières aan de rond 180.000 personen uit de andere onderdelen van de voormalige Joegoslavië de Sloveense nationaliteit verleend. De redenen voor de onafhankelijkheid waren niét mogelijke etnische tegenstrijdigheden en nationalisme, maar de diepe politieke

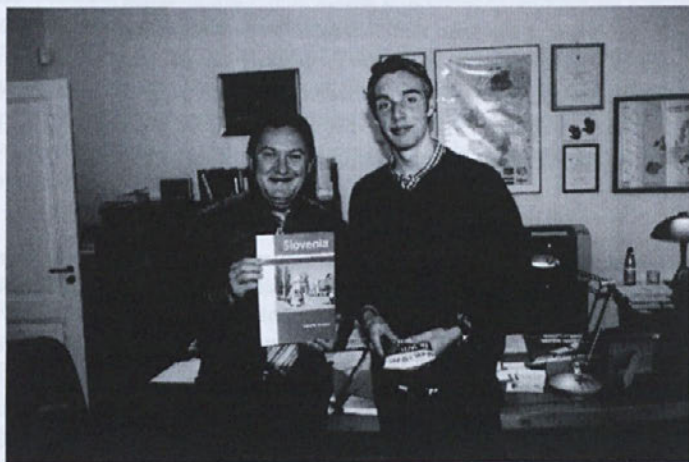
verschillen met de toenmalige Joegoslavische leiding. Slovenië wilde zich makkelijker voegen in de Europese organisaties, wat uiteindelijk ook is gebeurd.

10. Voor u ligt het tweede gedeelte van uw ambassadeursmandaat in Nederland. Wat voor plannen hebt u voor deze tijd en misschien ook voor de toekomst?

Nu zoek ik een uitgever voor de Nederlandse versie van mijn boek "What's so eastern about Eastern Europe", dat ik in 2009 in Engeland heb uitgegeven. Dat was natuurlijk een grapje! Er ligt nog veel werk op het gebied van de openbare diplomatie. Ook wil ik aan de Nederlandse ondernemers graag laten zien welke aantrekkelijke mogelijkheden er zijn met de handel met ons land – vooral op het gebied van logistiek, energimanagement, toerisme en nog meer.

Sinds mijn komst naar Nederland ben ik bewonderaar van het winkelconcept van de HEMA – volgens mij zou deze ook in Slovenië een groot succes kunnen zijn. En mij verbaast het zeer dat er nog geen ondernemende Nederlander een echt 'Nederlandse' camping heeft opgericht in Slovenië. Nog leuker zou het zijn als juist de Nederlandse Slovenen of Sloveense Nederlanders hierbij het voortouw zouden nemen!

Bron: LizeBulletin april 2011

Leon Marc

Pascal Aerssens

O turističnem vodniku 'Slovenija'

Pascal Aerssens

Ime mi je Pascal Aerssens. Živim v mestu Assen na Nizozemskem. Za študijski projekt sem napisal turistični vodnik o Sloveniji. To je bil posebne vrste projekt, imenovan 'Personal project', ki ga mora vsak študent za pridobitev certifikata izvesti v času Middel Years Programme (MYP) na International Baccalaureate Organisation.

Definicija tega 'Personal Project' se glasi: pomembno delo, ki je rezultat študentove ustvarjalnosti in produktivnosti. Pri International Baccalaureate Organization gre za to, da študent zave napak, ki so se pojavile v določenem procesu, in išče rešitve, da se napake v bodoče ne bi ponovile. Zato se ne oceni samo projekt, ampak predvsem refleksija. Študentu je torej teoretično dovoljeno skoraj vse, če se le drži načel refleksije. Rezultati projektov so: doma varjeno pivo, doma sestavljeno motorno kolo, didaktična igra za autistične otroke, in podobno.

Sam sem se odločil, da napišem turistični vodnik o Sloveniji, ker rad pišem, potujem in fotografiram. Vodnik sem napisal v angleščini, ker je celoten študijski program v angleščini. Delo sem lahko kombiniral s počitnicami, ki sem jih s starši in mlajšim bratom preživel v Sloveniji. To so bili trije tedni v juliju in avgustu leta 2010. Že pred odhodom sem zbral veliko informacij. Taborili smo v kampu Ankaran (Koper) in se od tam podajali na izlete po vsej Sloveniji. Naredil sem veliko fotografij in jih vključil v knjigo.

Ko sem se vrnil na Nizozemsko, sem dodal knjigi zbrane informacije in fotografije. Odločil sem se, da v turistični vodnik vključim tako dobro znane turistične destinacije kot tudi manj poznane atrakcije in regije.

Ker je 'Personal project' neke vrste zaključni projekt za Middel Years Programme, sem želel storiti tudi nekaj posebnega. Tako sem o projektu pisal slovenskemu veleposlaniku gospodu Leonu Marcu. Imel sem srečo, bil je navdušen nad mojim projektom in je napisal uvodno besedo za knjigo. Knjiga obsega 110 strani, je v formatu A4 in v barvah.

Knjigo sem želel izdati, a so stroški za lastno produkcijo zelo visoki. Iskal sem sponzorje, nekateri se niso niti odzvali, drugi pa niso želeli vlagati sredstev v individualne projekte.

Moj dedek mi je omogočil natisniti šest izvodov. To seveda pomeni, da vodnik ni na voljo v trgovinah in založbah. Trenutno iščem založnika, ideje o tem bi mi prav prišle.

Eno od knjig sem oktobra izročil veleposlaniku gospodu Marcu na slovenski ambasadi v Haagu. Tam sem se s starši in z bratom celo uro pogovarjal z veleposlanikom. Bil sem polaskan, da si je veleposlanik vzel čas zame in pokazal interes za moje delo.

Pred nekaj tedni sem vzpostavil stik s Slovensko turistično organizacijo 'Slovenian Tourism Board.' Ponudili so mi, da pišem članke za weblog 'Bank of Tourism Potentials Slovenia'.

Bereite jih lahko na www.btps-travel-logs.blogspot.com

Na weblog vključujem prirejene fragmente iz mojega vodnika. Organizator projekta mi pomaga z jezikovno predelavo besedil, kar je takoj dober feedback za morebitno naslednjo izdajo. Povezava na weblog je tudi na spletni strani ambasade.

Vodnik trenutno prevajam v nizozemščino. S tem si bom razširil publiko in se – vsaj upam tako – lažje povezal z lokalnimi založniškimi hišami.

Če imate kakšno vprašanje, predlog ali nasvet, me lahko kontaktirate na:
p.m.aerssens@gmail.com.

Over de reisgids 'Slovenia'

Pascal Aerssens

Ik ben Pascal Aerssens. Ik woon in Assen, Nederland. Voor een project op school heb ik een reisgids over Slovenië geschreven. Het was niet zomaar een project, maar het 'Personal Project', dat gedaan moet worden door elke leerling van het Middle Years Programme (MYP) van de International Baccalaureate Organization om zijn of haar certificaat voor het programma te behalen.

De definitie van een 'Personal Project' is: een belangrijk werkstuk dat het resultaat is van de eigen creativiteit en productiviteit van de leerling. Bij de International Baccalaureate Organisation gaat het er om dat de leerlingen inzien wat hun fouten zijn geweest in een bepaald proces en dat ze zelf inzien hoe ze deze de volgende keer zouden kunnen voorkomen. Daarom wordt bij het 'Personal Project' het product van de leerling niet beoordeeld, maar de reflectie. Een leerling mag theoretisch gezien dus vrijwel alles doen, als hij of zij zich maar aan de regels over de reflectie houdt. Dit heeft geresulteerd in een hoop leuke producten: eigengebrouwen bier, een eigengebouwde brommer, een bordspel voor autistische kinderen, etc.

Ik heb er voor gekozen om een reisgids over Slovenië te schrijven, omdat ik van schrijven, reizen en fotograferen houd. Ik heb het boek in het Engels geschreven, omdat het schoolprogramma dat ik volg ook in het Engels is. Dit kon ik allemaal combineren tijdens mijn vakantie in Slovenië. Deze vakantie duurde drie weken in juli en augustus 2010. Ik was in Slovenië met mijn ouders en mijn broertje.

Voor de vakantie had ik de meeste informatie voor de reisgids al verzameld. We kampeerden op een camping bij Ankaran (Koper) en maakten van daaruit uitstapjes door het grootste deel van Slovenië. Ondertussen heb ik veel foto's gemaakt en ik heb deze dan ook in de reisgids opgenomen.

Toen we terugkwamen in Nederland, heb ik de rest van de informatie en de foto's aan de gids toegevoegd. In deze reisgids heb ik ervoor gekozen om niet alleen over de bekende toeristenattracties te schrijven, maar ook over de minder bekende attracties en regio's. Omdat het 'Personal Project' een soort van eindproject is voor het Middle Years Programme, wilde ik er iets bijzonders van maken. Daarom heb ik contact gezocht met de Sloveense

ambassadeur, Leon Marc. Hij was gelukkig erg enthousiast over het project en heeft een voorwoord bij het boek geschreven. Het boek was aan het einde 110 pagina's lang, in A4 formaat en in kleur.

Tenslotte wilde ik het boek laten drukken, wat bijna onmogelijk leek door de hoge kosten. Ik heb naar sponsors gezocht, maar van sommigen kreeg ik geen antwoord en sommigen wilden geen geld aan individuele projecten besteden. Daarom heeft mijn opa bijgedragen aan het project door de kosten van de druk van zes exemplaren te vergoeden. Dat houdt helaas wel in, dat het boek nog niet verkrijgbaar is in de boekwinkels of uitgeverijen. Ik ben momenteel nog druk op zoek naar een uitgeverij. Voor suggesties sta ik altijd open.

Eén van de gedrukte boeken heb ik in oktober aan ambassadeur Marc aangeboden op de Sloveense ambassade in Den Haag. Daar hebben mijn ouders, broertje en ik bijna een uur lang met de ambassadeur gepraat. Het deed ons erg goed om te zien dat de ambassadeur zo'n interesse had voor het boek en dat hij daarvoor zoveel tijd had vrijgemaakt.

Een aantal weken geleden heb ik contact gezocht met de Slovenian Tourism Board. Ik bood ze mijn verdiensten aan en zij boden mij aan om artikelen te schrijven op het weblog van de 'Bank of Tourism Potentials Slovenia'. Deze kunt u lezen op: www.btps-travel-logs.blogspot.com

Op dit weblog plaats ik aangepaste fragmenten uit mijn reisgids. De organisator van het project helpt me ook om eventuele spelfouten uit de tekst te halen. Dat is uiteraard goede feedback voor een eventuele volgende druk. Het staat bovendien bij de nieuwsberichten op de website van de ambassade.

Ondertussen ben ik bezig om de reisgids ook naar het Nederlands te vertalen. Daarmee maak ik het publiek wat groter en is het voor mij ook mogelijk om plaatselijke uitgeverijen te benaderen.

Mocht u nog verdere vragen, suggesties of tips voor uitgeverijen hebben, dan kunt u mij altijd bereiken via het e-mailadres: p.m.aerssens@gmail.com

Kot da sem še vedno tam

Iztok Klančar

Na Nizozemsko sem se preselil pred petimi leti, medtem ko sem v Sloveniji zaključeval študij umetnostne zgodovine. Na Zahodu sem našel svojega partnerja in možnost, da končno polno izkoristim svoj fotografski talent. Slovenija mi je dala korenine, Nizozemska nov zagon.

V kratkih tednih, ko obiščem Slovenijo, pridem tja z izostrenimi čuti. Po semestrih težkih drilov in osebno-miselnih preobratov na akademiji v Haagu vidim Slovenijo skozi ojačano melanholično prizmo. Pokrajina mi govori zgodbe, ljudi nagovarjam drugače kot sem jih v domovini kdajkoli prej, pred menoj se nizajo razglednice spominov.

Nisem se mogel premagati, da iz teh občutkov ne bi ustvaril nečesa konkretnega. Tako v Sloveniji kot na Nizozemskem iščem ljudi in pokrajine, s katerimi lahko povem svojo zgodbo o iskanju nove identitete. Moje novo zanimanje za Slovenijo se je razširilo tudi na prostor bivše Jugoslavije, ki ga nekateri imenujejo zahodni Balkan. Zadnjih nekaj let se počutim doma tako v Sloveniji, Bosni ali na Hrvaškem. Mogoče imamo z bivši Jugoslavijo več skupnega kot bi si sprva mislili.

“Z vsakim vstopom v države bivše Jugoslavije se mi odpirajo predsodki. Vse se mi zdi preprosto, naivno in posledično bolj predvidljivo kot z ljudmi natrpani Zahod.

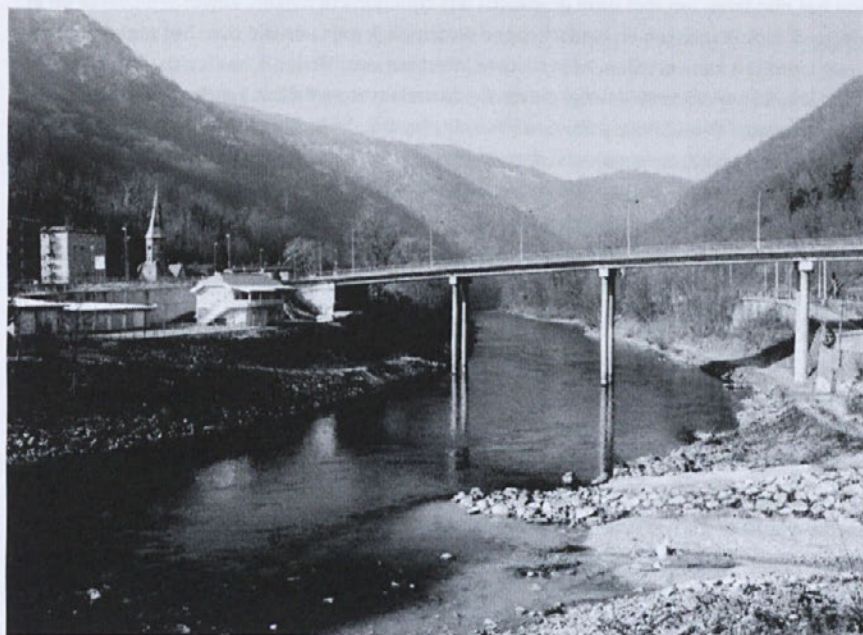
Balkan se zame začne na avstrijsko-slovenski meji. Na slovenski strani vidim napise “čevapi, burek in pomes.” Šiptar zraven bencinske črpalke peče balkanski junk food brez prestanka, non-stop. Lansko poletje sem tam sredi noči na še vedno razbeljenem asfaltu videl gručičo turistov, ki je z avtobusom bila namenjena na hrvaško riviero. Že jih vidim, kako bodo ob večerih po dnevu sončenja na plaži sedeli na hotelski terasah, jedli šnicle in poslušali kakšen sintesajzerski duo.

Doma me pričakajo z mineštro in pleskavicami. Nizozemski Randstad s svojimi hitrimi vlaki in v službo, iz službe ter na svoje hobije hitečimi ljudmi je zdaj daleč stran. Zdaj sem med svojimi, kjer mi ni potrebno loviti ljudi, da bodo zame imeli luknjo v rokovniku. Čas se upočasni s še eno kavico ali pivom s prijatelji. Dolge ure se lahko pogovarjamo o politični situaciji v Sloveniji, o tem, kaj se je zgodilo na vasi, pa kako lepo je bilo na dopustu na Hrvaškem.

V bivši Jugoslaviji se zdi, kot da vsi padajo na zahodnjaški glamur. Na televiziji konstantno vrtijo reklame za kredite ter spote iz lepotnih tekmovanj. Čas se je pred dvajsetimi leti zamenjal in v pokrajini so ostali stari spomeniki, za katere se nihče ne zanima.

Pred menoj se nizajo razglednice spominov iz moje domovine. Balkan so zeleni hribi in veličastne gore, ozke rečne doline, mirne vasi in ležerna mesta. V meni se kopiči občutek, da se tukaj ne da doseči ničesar. V roke vzamem težko očetovo Mamiyo in pritisknem na sprožilec.”

Moje fotografije si lahko ogledate na spletnih straneh: www.easetock.com

Hrastnik

Alsof ik daar nog steeds ben

Iztok Klančar

Vijf jaar geleden kwam ik naar Nederland, toen ik in Slovenië mijn studie kunstgeschiedenis aan het afronden was. In het Westen vond ik mijn partner en de mogelijkheid om mijn talent voor fotografie volledig te benutten. Slovenië gaf me wortels en Nederland gaf me nieuw elan.

In de korte weken dat ik Slovenië bezoek, kom ik daar met verscherpte zintuigen. Na semesters zware studies en persoonlijke denkomwentelingen op de academie in Den Haag zie ik Slovenië versterkt door het prisma van de melancholie. Het landschap vertelt me verhalen, ik praat tegen mensen anders dan dat ik vroeger in mijn vaderland deed, de herinneringen komen als ansichtkaarten tevoorschijn.

Ik kon het niet laten om met deze gevoelens iets concreets te maken. Zowel in Slovenië en in Nederland zoek ik mensen en landschappen waarmee ik mijn verhaal over het zoeken naar nieuwe identiteit kan vertellen. Mijn nieuwe interesse voor Slovenië heeft zich uitgebreid naar de ruimte van voormalig Joegoslavië die soms westerse Balkan genoemd wordt. De laatste jaren voel ik me thuis in Slovenië, Bosnië, Kroatië. Misschien hebben we met voormalig Joegoslavië meer gemeen dan we denken. Bij mijn laatste serie foto's, gemaakt in gebied van voormalig Joegoslavië, heb ik het volgende geschreven:

'Met elk bezoek aan de landen van het voormalig Joegoslavië, openen de vooroordelen Alles lijkt eenvoudig, naïef en dus meer voorspelbaar is dan overbevolkte Westen.

De Balkan begint voor mij bij de Oostenrijks-Sloveense grens. Aan de Sloveense kant lees ik borden "cevapi, burek, pomes". De man naast de benzinepomp bakt Balkan 'fast food' de hele dag door, non-stop. Afgelopen zomer in het midden van de nacht, zag ik daar een groepje toeristen die op weg waren naar de Kroatische Riviera. Ik zag ze al zittend 's avonds op een terras, een schnitzel etend en luisterend naar een duo met synthesizer. Na een dagje zonnen op het strand.

Thuis wacht op mij minestrone soep en "pljeskavica" (vert. soort hamburger). De Nederlandse Randstad, met de snelle treinen vol reizigers, die naar of van het werk of hobby's komen lijkt zo ver weg. Nu ben ik bij mij zelf, waar ik niet hoeft te jagen op mensen of ze een plekje voor me hebben in hun agenda. De tijd vertraagt met elk kopje koffie of biertje met de vrienden. Lange uren kunnen we praten, over de politieke situatie in Slovenië, het nieuws in het dorp, hoe leuk dat het was op vakantie in Kroatië.

In het voormalig Joegoslavië lijkt het alsof iedereen valt voor de westerse glamour. Op de televisie zijn constant TV commercials te zien om geld te lenen en spots voor schoonheid wedstrijden. De tijd is 20 jaar geleden veranderd, in het landschap blijven de oude monumenten staan en niemand interesseert dat.

In mij komt tevoorschijn de Ansichtkaarten met herinneringen uit mijn vaderland. De Balkan met zijn groene heuvels en majestueuze bergen, smalle rivierdalen, rustige dorpjes en ontspannen steden. In mij groeit het gevoel dat hier niets te bereiken is. Ik neem in mijn handen de zware oude Mamiya van mijn vader en druk op de ontspanner."

Mijn foto's zijn te zien op website www.easetock.com

Slovenija-zelena "Hobbit država"

Živa Šoš

Roeland S. Breet in Rob S.H.M. Peters nista samo moja sodelavca, ampak sta tudi del moje nove velike družine na Nizozemskem. Mi trije sestavljamo enega izmed petih pravnih oddelkov znotraj organizacije v kateri delamo. Med malico pogovor pogosto nanese na Slovenijo, na Slovence in na razlike med dvema mojima ljubeznima-Slovenijo in Nizozemsko. Med temi pogovori o Sloveniji me mnogokrat preseneti Roelandovo poznavanje Slovenije in njene zgodovine ter njegove lepe, včasih skoraj poetične izjave o Sloveniji. Prav tako so me in me se zmeraj presenečajo in v smeh spravljajo prisrčne Robove predstave o Sloveniji. Ker sta oba v svojem poznavanju in nepoznavanju Slovenije in Slovencev tako prisrčna, bi rada njuno videnje Slovenije in Slovencev v obliki intervjuja rada delila z vami.

1. Roeland, kadar govoriš o Sloveniji dobim občutek, da si na skrivaj zaljubljen v Slovenijo, predvsem v njeno floro in fauno. Kdaj in kako je ta ljubezen vzplamtela?

Moja vez s Slovenijo je nastala po tem, ko sem večkrat kot otrok bil na počitnicah v Sloveniji. Zelo sem bil navdušen nad njenimi gozdovi, gorami in rekami. Takšne divje narave na Nizozemskem že stoletja ni več mogoče najti. Poleg tega je moja družina imela veliko spoštovanja do partizanov, zaradi česar sem že kot otrok veliko slišal o Titu in o partizanskih bitkah med drugo svetovno vojno.

2. Zelo rad kuhaš in si velik ljubitelj dobre hrane in pijače. Katere kulinarične specialitete si med svojimi obiski Slovenije odkril?

Zdi se mi, da je slovenska kuhinja dokaj podobna nizozemski kuhinji. Prav tako mislim, da bi bila povprečnemu Nizozemcu slovenska hrana všeč. Kakšnega posebne specialitete v slovenski kuhinji nisem odkril, čeprav se mi zdi slovenska hrana okusnejša kot tradicionalna nizozemska hrana. Kar mi je bilo v Sloveniji zelo všeč je sarma, potica in krvavice. Prav tako je sadje in zelenjava načeloma boljše kvalitete v Sloveniji kot na Nizozemskem. Na Nizozemskem raste vsa zelenjava in sadje v rastlinjakih in nima tako izrazitega okusa.

3. Večkrat praviš, da je Slovenija majhna "Hobitt-država". Kaj želiš s tem povedati?

Nizozemska (še posebej njen zahodni del) je tradicionalna in gostonaseljena trgovska država, ki je že več kot 400 let ekstremno usmerjena v tujino. Poleg tega ima kolonialno preteklost, med drugimi so bile Tajvan, Surinam, Indonezija in Južnoafriška Republika nekoč nizozemske kolonije. To je danes razvidno iz sestave prebivalstva na Nizozemskem. Na Nizozemskem stanuje ogromno ljudi iz nekdanjih nizozemskih kolonij. Tudi korenine moje družine sežejo na Portugalsko, Indonezijo, Japonsko in Nizozemsko. Slovenija je v

primerjavi z Nizozemsko zelo redko naseljena država. Poleg tega najdeš v Sloveniji zelo malo mest. Država je zaradi tega zelo dolgo obdržala agrarni značaj. Za mnoge Slovence se svet konča v sosednjih državah. Prav tako se mi zdi osupljivo kako malo Slovencev srečaš v tujini ali kako malo Slovencev študira v tujini. Čeprav se mi zdi, da se le-to počasi spreminja. Menim, da se mora Slovenija se naučiti, da je del velike celote, medtem ko Nizozemska že stoletja trguje širom sveta.

4. Kaj je po tvojem mnenju največja razlika v nacionalnem karakterju Slovencev in Nizozemcev?

Moj prejšnji odgovor se nanaša tudi na "nacionalni karakter". Nizozemci so usmerjeni v svet, želijo vedeti, kaj se dogaja po svetu, imajo o vsem svoje mnenje in so zelo poslovni. Nizozemce najdeš v vseh državah sveta. Slovenci so po mojih izkušnjah bolj usmerjeni v lastne regije, nisto tako kritični in težko oblikujejo lastno mnenje. Kadar pride Slovenec na Nizozemsko, ga ljudje izprašajo o vsem in ti povrh postrežejo s svojim mnenjem potem, ko si jim dal odgovor. To se lahko zdi Slovincem arogantno in nevljudno. V Sloveniji želijo ljudje predvsem vedeti koliko zaslužim in kakšno delo opravljam, kaj več pa ne.

Imaš kakšne predsodke o Sloveniji ali Slovencih? Nekoč sem mislil, da ljudje na podeželju uporabljajo osle kot prevozno sredstvo. To idejo sem sedaj opustil.

5. Recimo, da bi ti ponudili službo v Sloveniji. A bi se bil pripravljen preseliti zaradi službe v Slovenijo?

Z veseljem bi živel v Sloveniji. Narava v Sloveniji je čudovita! Mnenja sem, da se ogromno Slovencev ne zaveda kaksno srečo imajo, da stanujejo v tako prostorni in lepi državi. Na Nizozemskem ni narave, poleg tega je vse načrtno izgrajeno. Zahodni del Nizozemske je manjši od Slovenije, a kljub temu stanuje v tem predelu 8-9 milijonov ljudi. V tem delu Nizozemske nisi nikoli prav sam, hiše imajo vrtoglave cene in ceste so dnevno zatrpane s po sto kilometrov dolgimi cestnimi zamaški. Življenje je hektično in zdi se kot da se čas nikoli ne ustavi. Čeprav ima Slovenija svoje lastne probleme, se mi zdi pogosto oaza miru in narave.

6. Slovenija bo 25 junija letos praznovala 20-letnico samostojnosti. Kaj želiš Sloveniji ob njenem rojstnem dnevu?

Sloveniji želim, da bi v Ljubljani odprli trgovino z indonezijskimi živili in produkti, da bi ljudje lahko jedli sateh (op. Prev. indonezijski mesni različici največkrat preleti z arašidovo omako) in spekkoeck (op. Prev. Indonezijsko pecivo). Ti jedi me zmeraj lahko spravita v dobro voljo! ;)

Kaj te sedaj, ko veš kaj več o Sloveniji, najbolj preseneča o njej ali njenih prebivalcih?

Najbolj me preseneča to, da nosijo tako mladi kot stari v Sloveniji trenirko tudi takrat, ko se ne ukvarjajo s športom. Zakaj je to tako, je zame velika uganka 😊

7. Rob, kakšne so tvoje predstave o Sloveniji?

Slovenijo vidim kot majhno državo z veliko naravnih lepot in malo velikih mest kot so značilna za Nizozemsko. Prebivalce Slovenije pa vidim kot gostoljubne in mirne.

8. Rob, kaj si vedel o Sloveniji preden sva postala sodelavca?

Nisem kaj dosti vedel o Sloveniji. Slovenijo sem poznal samo preko zgodb s televizije in časopisov. Na ta način sem videl Julijske Alpe in njihov najvišji vrh v Sloveniji, Triglav. In seveda Blejsko jezero. Prav tako sem iz časopisov izvedel, da je Slovenija najbogatejša država izmed nekdanjih jugoslovanskih republik. Od tebe sem izvedel, da Slovenci večkrat izrazijo svoja čustva kot hladni Nizozemci. Kadar so Slovenci veseli praznujejo to s pijačo in kadar so žalostni pojejo melanholične pesmi. Prav tako sem izvedel, da je slovenska kulinarika mešanica vplivov sosednjih držav. Lahko recem, da se mi zdi Slovenija idealna počitniška država.

9. Imaš kakšne predsodke o Sloveniji ali Slovencih?

Nekoč sem mislil, da ljudje na podeželju uporabljajo osle kot prevozno sredstvo. To idejo sem sedaj opustil.

10. Kaj te sedaj, ko veš kaj več o Sloveniji, najbolj preseneča o njej ali njenih prebivalcih? **Najbolj me preseneča to, da nosijo tako mladi kot stari v Sloveniji trenirko tudi takrat, ko se ne ukvarjajo s športom. Zakaj je to tako, je zame velika uganka 😊**

Poziv:

(Ne)prepoznavnost Slovenije v vaši okolici? Kakšne so vase izkušnje s 'promocijo' Slovenije in Slovencev? Pišite nam!

Slovenië -het groene Hobbitland

Živa Šoš

Roeland S. Breet en Rob S.H.M. Peters zijn niet alleen mijn directe collega's, maar ze maken ook deel uit van mijn nieuwe grote Nederlandse familie. Met z'n drieën vormen wij één van de vijf juridische afdelingen binnen de organisatie waar wij werken. Tijdens de pauze hebben wij het over alles en nog wat, maar vaak ook over Slovenie, Slovenen en de verschillen tussen mijn twee grote liefdes – Slovenie en Nederland. Tijdens deze gesprekken word ik vaak verrasd door de brede kennis van Roeland over de Slovenie, haar geschiedenis en Roeland's mooie, soms bijna poëtische, stellingen over Slovenie. Evenzeer was ik en ben ik nog steeds vaak verrasd door Rob's verrukkelijke voorstellingen over Slovenie. Omdat beiden in hun kennis en onwetendheid over Slovenie zo schattig overkomen, wil ik graag hun kijk op Slovenie en Slovenen met jullie delen in de vorm van een interview.

Roeland, Rob, Živa

1. Roeland, als jij over Slovenie praat, krijg ik het gevoel dat je stiekem verliefd bent op Slovenie, vooral op haar flora en fauna. Wanneer en hoe is deze liefde ontstaan?

Mijn band met Slovenie is ontstaan nadat ik er als kind verschillende malen op vakantie ben geweest. Ik was erg onder de indruk van de bossen, bergen en rivieren. Zulke wilde natuur bestaat in Nederland al eeuwen niet meer. Daarnaast had mijn familie veel respect

voor de partizanen waardoor ik op jonge leeftijd al had gehoord over Tito en de strijd in de tweede wereldoorlog.

2. Je kookt graag en je bent een echte bourgondier. Welke culinarische specialiteit heb jij tijdens je bezoeken in Slovenie ontdekt?

De Sloveense keuken lijkt een beetje op de Nederlandse. Ik denk dan ook dat de gemiddelde Nederlander het Sloveense eten lekker zal vinden. Het is voor mij echter wat lastig om te beoordelen omdat ik thuis niet traditioneel Nederlands ben opgevoed. Echt bijzondere ontdekkingen heb ik niet gedaan, al vind ik het eten in Slovenie smakelijker dan de traditionele Nederlandse keuken. Wat ik in Slovenie erg lekker vind is Sarma, Petiza en Bloedworst. Ook is het groente en fruit over het algemeen van betere kwaliteit dan in Nederland. Hier groeit alles op glaswol in kassen en heeft minder smaak.

3. Je zegt vaak dat Slovenie een klein Hobittland is. Wat bedoel je hiermee?

Nederland (zeker het westen) is traditioneel een dichtbevolkte handelsnatie en al meer dan 400 jaar extreem op het buitenland gericht. Daarnaast heeft het een koloniaal verleden. O.a. Taiwan, Suriname, Indonesie, Zuid-Afrika zijn ooit Nederlandse kolonies geweest. Dit verleden zie je ook terug in de bevolking. Er wonen hier vele mensen uit de voormalige kolonies. Ook mijn familie is van Portugeze, Indonesische, Japanse en Nederlandse afkomst. Slovenie is vergeleken met Nederland erg dun bevolkt. Daarnaast zijn er nauwelijks steden. Het land heeft daardoor lang een agrarisch karakter gehouden. Voor veel Slovenen lijkt de wereld op te houden bij de buurlanden. Het is ook opvallen hoe weinig Slovenen je in het buitenland tegenkomt of er studeren, hoewel dat volgens mij wel aan het veranderen is. Slovenen lijken nog te leren dat ze onderdeel zijn van een groter geheel, terwijl Nederlanders al eeuwen handel drijven over de gehele wereld.

4. Wat is volgens jou het grootste verschil tussen het nationale karakter van Slovenen en Nederlanders?

Mijn eerdere opmerking vertaalt zich ook naar het "nationale karakter". Nederlanders zijn zeer naar buiten gericht, ze willen weten wat er in de wereld speelt, hebben overal een mening over en zijn zeer ondernemend. Je vindt ze in ieder land op de aarde. Slovenen zijn naar mijn ervaring meer gericht op hun regio, zijn niet zo kritisch en vinden het moeilijk om een mening te formuleren en er voor uit te komen. Als je als Sloveen in Nederland komt, vragen mensen je de oren van je kop en geven ongevraagd hun mening als je de vragen beantwoordt. Dit kan arrogant en intimiderend overkomen. In Slovenie willen mensen voornamelijk weten hoeveel ik verdien en wat voor een werk ik doe, meer niet.

5. Stel dat je een baan in Slovenie zou krijgen aangeboden. Zou je dan naar Slovenie willen verhuizen? Waarom?

Ik zou best in Slovenie willen wonen. De natuur is zo mooi! Volgens mij beseffen veel Slovenen niet hoeveel geluk ze hebben om in zo'n leeg en mooi land te wonen. In Nederland is geen natuur, alles is door de mens aangelegd. Het westen van Nederland is kleiner dan Slovenie maar er wonen 8-9 miljoen mensen. Je bent hier nooit alleen, de huizen zijn extreem duur en de wegen zijn dagelijks verstopt met honderden kilometers file. Het leven is hectisch en alles draait 24 uur per dag door. Hoewel Slovenie zijn eigen problemen kent, lijkt het vaak een oase van natuur en rust!

6. Op 25 juni dit jaar gaat Slovenie 20 jaar van haar onafhankelijkheid vieren. Wat wens je Slovenie voor haar verjaardag toe?

Ik wens Slovenie toe dat er een goede Indische Toko in Ljubljana wordt geopend, dan kan men sateh en spekkkoek eten, daar word ik altijd heel blij van! ;-)

7. Rob, hoe zie je Slovenie?

Ik zie Slovenie als een klein land met veel natuurschoon en weinig grote steden zoals in Nederland. De mensen die er wonen zie ik als gastvrij en vreedzaam.

8. Wat wist je over de Slovenie voordat ik je collega werd?

Ik wist niet veel over Slovenie. Ik kende het land alleen van televisie en van wat ik had gelezen in kranten. Zo had ik beelden gezien van de Julische Alpen in het noorden met als hoogste top de Triglav. En natuurlijk het meer van Bled. Verder had ik gelezen dat het land het meest welvarend is van de voormalige Joegoslavische deelrepublieken. Ook heb ik geleerd dat de Slovenen meer hun emoties tonen dan de koele Nederlanders. Als ze blij zijn dan vieren ze dat uitbundig met drank. Als ze bedroefd zijn dan zingen ze melancholische liederen. Ook ben ik te weten gekomen dat de Sloveense keuken beïnvloed is door die van de verschillende omringende landen. Verder kent veel feestdagen, ik geloof wel zo'n 15 per jaar. Er is dus elke maand wel wat te vieren. Al met al lijkt mij Slovenie het ideale vakantieland.

9. Wat zijn je vooroordelen over de Slovenen/Slovenie?

Mijn vooroordeel over Slovenie was dat ik dacht dat de mensen op het platteland nog ezels als vervoermiddel gebruiken. Dit beeld is inmiddels bijgesteld.

10. Wat vindt je het meest frappant over de Slovenen en/of Slovenie?

Het meest frappant voor mij is dat je in Slovenie (overigens ook in andere Balkanlanden) veel mensen, zowel jonge als oudere, ziet die een trainingsbroek dragen, hoewel ze verder geen sportief gedrag vertonen. Hoe dat komt is voor mij een raadsel. ☺

Oproep: Hoe (on)bekend is Slovenie in uw omgeving? Wat zijn uw ervaringen met 'promotie' van Slovenie? Laat ons weten!

Orehovi rogljiči

Mojca Guštin

Potrebujemo:

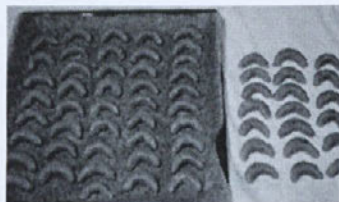
300 gram moko
 200 gram masla ali margarine
 1 jajce
 160 gram sladkorja
 1 vrečka vanilijevega sladkorja
 120 gram mletih orehov
 Mleti sladkor za povaljanje

Wat hebben we nodig:

300 gram bloem
 200 gram boter of margarine
 1 ei
 160 gram suiker
 1 zakje vanillesuiker
 120 gram gemalen walnoten
 Poeder suiker met vanille voor het
 bestoien

Med moko razdrobimo maslo. Dodamo jajce, sladkor, vanilijev sladkor, zmlete orehe in na hitro zamesimo testo. Testo zavijemo v folijo in damo v hladilnik, da počiva pol ure. Pečico segrejemo na 180 stopinj. Iz koščkov testa oblikujemo rogljičke, jih položimo na pekač in pečemo 8 do 10 minut, da se obarvajo zlato rumeno. Še vroče previdno dvignemo in povaljamo v mletem sladkorju.

Kneed de bloem en de boter door elkaar, voeg ei, suiker, vanillesuiker en de gemalen walnoten toe. En maak snel een deeg. Wikkel het deeg in een folie en laat het een half uurtje rusten in de koelkast. Verwarm de oven op 180 graden. Vorm stukjes deeg tot halvemaantjes en leg ze op een bakplaat en bak deze 8 tot 10 minuten tot ze goudgeel zijn. De nog warme koekjes voorzichtig met een pannenkoekenmes uithalen en door poedersuiker rollen, daarna verder af laten koelen.

De vereniging is opgericht op 7 juli 1991 en is een zelfstandige en onafhankelijke landelijke organisatie, die zich ten doel stelt met name op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied de samenwerking tussen Nederland en Slovenië te bevorderen. De vereniging beschouwt zichzelf als de geëigende plaats voor ontmoeting tussen Nederlanders en Slovenen en wil voorts in het bijzonder een ontmoetingsplaats voor de Slovenen in Nederland zijn. (uit artikel 2 van de Statuten)

Odbor - Bestuur

predsednik en blagajnik - voorzitter en peningmeester -

Mojca Nodelijk Guštin
Margrietsraat 1
4566 AN Heikant
tel: 0114 313 649
e-mail: blagajnik@lipa-online.org

tajnik - secretaris

Tanja Mlaker
De Louterslaan 3
3527 KM Utrecht
E mail: info@lipa-online.org

član- lid

Živa Šoš
Kraaierstr.11-E
2311 NR Leiden
e-mail: zivasos@telfort.nl

www.lipa-online.org

Vrienden van Slovenië

Združenje prijateljev Slovenije